

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Gorespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articoli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

Semne îngrijitoare.

Urzitoriul legilor politice-bisericesci, contele Albin Csáky a ajuns din încrederea ministrului-president Coloman Széll și din grația preafaltă a monarhului nostru la cea mai înaltă demnitate în statul ungar, la presiunile casei magnaților.

Denumirea acosta în cercurile bisericesci a fost și este privită cu mare neîncredere și de ce se ascundem, nici noi nu suntem încântați de înălțarea acestui bărbat de stat magiar, care cât timp a stat la afacerile cultelor, față cu bisericile creștine a dovedit o atitudine cât se poate de provocatoare, ear noi Români ortodocși nu putem înregistra nici un singur act de bunăvoință ce o ar fi manifestat față de biserică noastră.

Insuși modul forțat prin care a fost înălțat contele Csáky la noua demnitate dovedește, că încă nu au căzut din grație dușmanii declarați ai bisericilor creștine, ci din contră, se pare că și cum i-am vedea remunerați, oferindu-li-se noua poziții onorifice și strălucite în viața de stat.

După acosta denumire n'ar avea să ne surprindă nici reinvierea lui Bánffy, nici o nouă eră *Wekerle—Szilágyi*, tot atâtși corifei căzuți odinioară din înălțime, ca earăși să-i vedem înhămați la carul vieții de stat.

Semnele aceste pentru noi nu sunt nici încurajătoare nici încântătoare! Se pare, că anume ies la ivelă acele tipuri, cari și-au făcut de problemă nimicirea noastră și națională și biserică, dar mai ales cea biserică.

Ne și înfirorăm când gândim, ce poziție frumoasă avea clerul nostru și mai ales protopopii nostri în viața publică înainte de căsătoria civilă, și la ce rol umilit s'a redus întrăgă reputația și vaza lor.

Și dacă mai resfoim și datele statistice și vedem, că credincioșii numeroși ai bisericei noastre se mulțumesc cu căsătoria civilă, fără să ceră binecuvântarea bisericei, și dacă aflăm erăși că cei divorțați la forurile civile nu mai caută și deslegarea canonică, câștigam convingerea, că plasmuitorii legilor bisericesci și-au ajuns ținta să ne lovască drept în inimă și să ne despărtați poporul de biserică, de altar și de vechile instituțiuni, cari la noi erau cultivate cu atâtă sântenie.

În situația acosta durerosă e de sine înțeles, că clerul nostru nu ne mai poate mulțumi cu prestațiunile de până aci. Se impune anume, ca slugitorii altarului să fie „cu crucea în frunte” drept îndreptând cuvântul adevărului.

De pe avionul, până aci părăginit, are să răsune glasul păstorului înțelept, vocea părintelui iubitor, poveștele doctorului sufletelor, chemat să sădască cunoscințele scose din experiențele bogate și din studii îndelungate în popor.

Tinerii cei mai eminenți, dar eminenți în înțelesul strins al cuvântului, să îmbrătoșeze cariera preoțască, aprăpe unica, care oferă bună ocaziune de a veni în contact cu poporul și de a-l ridica din starea durerosă în care se găsește.

Celelalte carieri mai mult sau mai puțin stau departe de inima și de sufletul poporului, și este imposibil, ca altceineva să potă penetra în tainele și în ascunsele inimilor ca preotul nostru.

Sunt multe mijloce educative, multe ocazii binevenite, zi de zi poște să dea directive și să pregătescă terenul spre o emancipare în cele culturale, în cele naționale și în cele economice, de sub influințele stricacioșe ale străinilor.

Nici un popor n'a avut să sufere atâtea ispite, atâtea încercări de a-l trage pe sfără ca poporul nostru.

Până acum retras la sate, străinii n'au putut să-l strice și demoralizeze cum ar fi dorit.

Comunicația de azi înlesnitore face posibil tuturor veneticilor să străbată până în coliba lui, și în sanctuarul curat familiar aruncă vermele otrăvitor al indiferențului față de ce are mai scump, față de biserică și școlă, aceste redute menite pentru apărarea noastră.

Cu șopte viclene, cu ademeniri, cu vorbe dulci, că n'au să mai dea nimic pentru biserică, nimic pentru școlă, nimic pentru preot, nimic pentru învățător, întră acești lupi în piele de miel în staulul nostru și încep a face stricaciuni, încep a introduce destrăbălare și chiar ură față de școlă și de cel ce e chemat să dea și reverse lumină în tinerimea noastră.

Ni se spun casuri concrete de cătră omeni de totă încrederea, cari ne pun pe gânduri și ne îngrozesc vând la câte vexațiuni și ispite este espus poporul din partea dușmanilor nostri seculari. Și dacă ispita se mai iesce și furioșeză ici colea și în câte un chip al confracților nostri, cari au părăsit legea străbună și paradéză cu catolicismul la totă buna ocaziune, avem idee clară despre situația grea în care se găsește biserică și despre lupta ce trebuie să o purtăm, ca să eșim biruitori.

Lupta ni-e impusă, noi nu o căutăm, dar nu ne putem da în lături când e vorba de apărarea celor mai sfințe așezăminte ale noastre: de limba și legea noastră.

Parastas festiv.

— 17 Octombrie.

Azi se împlinesc doi ani, de când metropolitul Miron Romanul a părăsit cele pământesci.

Congresul național-bisericesc, care tocmai acuma este întrunit în sesiune ordinară, a luat eri la inițiativa și propunerea Eminenței Sale arhiepiscopului Ioan Mețianu conlusul, ca a două aniversare a morții metropolitului Miron să o serbeze în mod demn de congres, și demn de activitatea repositului metropolit.

Părăstasul s'a săvârșit la biserică din Sibiu-cetate prin însuși metropolitul actual, asistat de dignitarii nostri bisericăști și de deputați congresuali.

Prezenți au fost în biserică Preasânșii lor episcopii nostri actuali, apoi deputați congresuali, profesorii și elevii seminariali și un public ales.

De doi ani repositul metropolit odichnește în curtea bisericei din suburbiul Iosefin alătura cu episcopul român prim după săvârșirea unirei, alătura cu fericitul Vasiliu Moga.

Nu peste mult o cruce comemorativă va indica locul, unde zac osemintele pământesci ale repositului metropolit Miron.

Chemat de prevedința dumnezească la cea mai înaltă demnitate în biserică noastră, bunul Dumnezeu i-a dat să conducă biserică timp de 24 de ani între împrejurări foarte grele.

Repositul metropolit Miron i-a fost dat să pună în practică, să dea viață operei celei mari a nemuritorului Șaguna, statutului organic, constituționalismului în biserică noastră.

Deja la intronisarea sa promite în fața bisericei celei vii că are: *„firma rezoluțiune de a păstori biserică lui Christos în sensul evangheliei și al canoanelor bisericesci, a face și a întreprinde tôte câte numai se pot împlini dela mărșimile sale facultăți spre binele arhidieceșei și al întregii provincie metropolitană; er deosebi: spre a desvolta instituțiunile noastre bisericesci pe basa statutului nostru organic în sensul cel mai liberal ce-l permit instituțiunile cardinale ale bisericei ecumenice.*

Repositul metropolit s'a și ținut de acosta promisiune sărbătorască, de acest program din viața sa, și despre spiritul liberal în care el a desvoltat statutul organic, despre spiritul liberal în care el a condus tôte corporațiunile legale din biserică noastră, despre spiritul liberal, în care el a desvoltat instituțiunile noastre bisericesci, vorbesc tôte actele publice din viața noastră, efectuate în cei 24 de ani sub conducerea repositului metropolit.

Ce a întreprins el pentru binele arhidieceșei și al întregii provincie metropolitană, vorbesc tot actele publice eșite din mâinile lui.

Reprezentățiunea la dietă și la Maiestatea Sa în anul 1879 când vorba a fost de introducerea limbei magiare în școlele elementare, reprezentățiunea la guvern în 1883 și ținuta dînsului în casa magnaților, când vorba era de a se aduce legea pentru instrucțiunea din școlele medii; reprezentățiunile cătră guvern, în afacerea cu ajutorul de stat al bisericei noastre; reprezentățiunea cătră guvern când vorba era, ca biserică grecilor din Brașov să se ie de sub iurisdicțiunea arhidieceșei noastre, și să se dea episcopiei sărbăști din Buda; *cerculariul din incidentul sărbăștilor milenarie*; ținuta lui în afacerea cu stindardul nostru național; tôte aceste acte sunt azi trecute în domeniul istoriei, și ele arată rezoluțiunea și bărbăția, cu care repositul a crezut să apere interesele bisericei noastre naționale.

Am trecut prin multe sbuciumări noi Români ortodocși din metropolia noastră în cei 24 ani de păstorie a fericitului metropolit Miron.

Doi ani au fost timp prea scurt, ca noi să putem judeca activitatea acestui bun și blând arhieru „sine ira et studio”.

Timpul însă tôte le vindecă.

Va veni timpul, când vor înceta preocupățiunile, și atunci va fi generală în biserică noastră caracteristica cea i-a dat-o cel mai profund cugetător bărbat din biserică noastră.

Cuvântarea din congresul electoral dela 1898 rămâne cel mai demn monument al reșos. metropolit Miron:

„Spirit superior, caracter nobil și desinteresat, fu devotat cu tôte funța sa națiunii și bisericei sale, credincios tronului și patriei, el a cărmuit, între împrejurări grele, aprăpe un pătrar de secol biserică sa, cu multă înțelepciune, cu o scrupuloasă iubire de dreptate, cu tôte blândea și abnegațiunea creștină, ear în apărarea intereselor mult periclitat ale bisericei el a dovedit todenuna, și în momente critice, bărbăție, demnitate și tact. Astfel fericitul în Domnul și-a asigurat un loc neperitor în inimile noastre, și el și-a asigurat un loc distins, binemeritat și în istoria bisericei.”

Dumnezeu să-l odihnască în latuirea celor drepti.

Scornituri tendențioșe. În numărul dto 5/18 Octombrie „Tribuna Poporului” ocupându-se de afacerea suspendării protopresbiterului Traian Mețianu de la Zernești, în cât privește ingerința Inaltpreasânșiei Sale arhiepiscopului în acosta afacere debitează cu neadevăruri și i atribuie un fel de dușmănie latentă față cu directorul „Albinei”. Relatând adecă faptul suspendării scrie următoarele:

Adevărat, că uzii se întrăbă: cum vine trēba de în locul celui suspendat s'a numit administrator nu dl Dan, protopop onorar (frate de altfel cu protopopul Dan din Făgăraș), ci s'a numit dl preot Hamsea, din dinastia care a dat și eparchiei Aradului doi vlăstari?!... Să fie ore o protecție la mijloc, ori o nesocotire a d-lui Dan, pe care I. P. S. Sa, după-cum ni-se scrie din Sibiu, îl bănușește că este prea devotat d-lui Cosma?”

Ear după acosta tendențioșă intervenire a faptelor petrecute, spune, că Inaltpreasânșia Sa are în cuget să suspendeze și pe protopresbiterii T. Roșescu (Cluj) și I. Dan (Făgăraș).

Față cu cele cuprinse în acest articol de riortagiu al numitei foi suntem autorișți de la locul competent să declarăm următoarele:

Suspinierea preventivă a protopresbiterului dela Zernești s'a fost decretat prin consistoriu înainte de introducerea Inaltpreasânșiei Sale în scaunul arhiepiscopesc, prin urmare nu este adevărat, că Inaltpreasânșia Sa l-ar fi suspendat. Din contră, atunci când s'a pertractat în consistor efectuirea suspensiunii Inaltpreasânșia Sa a declarat, că fiind *înruđit cu protopresbiterul, nu participă la pertractare.* Nici nu a participat. Nu i-se poate atribui deci Inaltpreasânșiei Sale „nesocotire” a dlui Dan la instituirea administratorului, fiind aceea decretată într-o ședință la care Inaltpreasânșia Sa nu a participat.

Și mai neadevărat este, că s'ar fi vorbit în consistoriu, ori Inaltpreasânșia Sa ar avé în petto suspinierea cutărora protopresbiteri.

Cele comunicate de „Trib. Pop.” în legătură cu faptul suspensiunii protopresbiterului din Zernești sunt deci pure scornituri, lansate cu anumită tendență rēuțacioșă.

Cassarea legii de naționalități. Congregația de tōmnă a comitatului Treiscaune în ședința de la 14 Octombrie, în Sângiorgiu, a luat conlus, ca dieta să fie rugată să reșisască legea de naționalități din 1868 în direcția, ca limbii magiare să i-se asigure dreptul exclusiv de limbă oficială la tôte autoritățile publice. Acest conlus se va trimite tuturor municipiilor cu recercarea, să-l spri-

ginescă făcând și ele reprezentație la dietă în acest sens.

Săcii din Treiscaune sunt barem sinceri; spun pe față, că nici pe hârtie nu recunosc drepturi naționalităților.

Cartea prințului. Alaltăeri a împlinit etatea de șapte ani prințisorul României, de toți iubitul Carol, căruia o delegație a Sfantului Sinod condusă de metropolitul-primat i-a predat drept suvenir de această zi o carte de rugăciuni foarte artistic lucrată.

Comitele suprem Mihail Maurer al comitatului Brașov, fiind absolvat de la acest post, la cerere proprie, și-a luat rămas bun dela funcționarii comitatului Luni (15 Octobrie).

Eară au „tradat“ patria! Congregația de alaltăeri a comitatului Terna-mare a aprobat conclusele reprezentanțelor orășenești din Sighișoara și Mediaș, ca numele oficial al acestor orașe să fie *Schässburg* și *Mediasch*, adică cele germane.

Congresul.

Ședința III.

(Marți, la 10 ore a. m.)

Present și P. S. Sa episcopul Caransebeșului Nicolae *Popea*. Protocolul anterior se cetește de notariul V. Oniș, și se autentice. Se prezintă credenționalul deputatului Dr. Atanasiu *Brădean*. Se dă comisiunii verificătoare. Se dă concediu din cause sanitare deputatilor *Elie Curescu*, Dr *Tămășel* și pretorelui *Roxin*, pe întregă sesiunea. Se prezintă mai multe esibite, cari se predau comisiunii petiționare.

Trecând la ordinea zilei, deputatul Partenu *Cosma* face următoarea interpelare:

1. Adevărat este, că cestiunea rentei anuale de 38,500 lei, ce o primia biserica S. Nicolae din Brașov dela statul român pentru susținerea școlilor conf. gr.-or. rom. de acolo drept desdaunare pentru bunurile și emolumentele avute din vechime în România, s'a complanat pe cale diplomatică între guvernul nostru și cel român astfel: că statul român a rescumpărat acea rentă, liberând pe numele bisericii S. Nicolae o rentă perpetuă unică de 962-500 lei, cu % de 4 plățile în fiecare an la 15 Aprilie?

2. Adevărat este, că din capitalul de 962-500 lei, s'a înființat o fundațiune al cărei venit anual de 38-500 lei minus spesele de manipulațiune să se întrebuințeze exclusiv numai pentru susținerea gimnas. superior și a școlii reale inferioare gr. or. din Brașov, al căror proprietar este biserica S. Nicolae de acolo?

3. Cine a înființat acea fundațiune? Obținut'a actul fundațional aprobarea consistoriului arhidieceșan?

4. Adevărat este, că averea acestei fundațiuni este depusă în Budapesta la cassa centrală a statului, și că se administrează de ministrul de culte și instrucțiune publică?

5. Adevărat este, că biserica Sântului Nicolae din Brașov este dator să înainteze în fiecare an la amintitul ministru socotelile documentate despre folosirea acestei rente?

6. Fost-za consultate înainte de încheierea învoelii internaționale, parochia ca proprietară a rentei și autoritățile ei superioare bisericesti asupra condițiilor acelei învoeli.

7. Invoitu-s'a biserica S. Nicolae și consistoriul archid., ca fundațiunea înființată din capitalul rentei să se administreze la ministrul de culte și instrucțiune publică ungar, ca acel capital să se depună în Budapesta la cassa centrală a statului, și ca parochia să deie socotela ministrului despre folosirea rentei sale?

8. Comunicat-a guvernul nostru textul învoelii internaționale încheiată cu guvernul României în această cestiune cu parochia proprietară și cu consistoriul arhidieceșan, și dacă da, care este acela?

Președintele metropolit declară, că va răspunde în una din zilele proxime.

Archiepiscopul și metropolitul aduce apoi la cunoștința mării congres, că Mercuri (ieri) se împlinesc 2 ani dela mărta fericitului metropolit *Miron* și invită congresul să ia parte la parastasul festiv, ce se va ce-

lebra la orele 9 în biserica parochială din Sibiu-cetate în memoria celui.

Congresul consimte prin aprobarea propunerii la această invitare.

Referentul comisiunii verificătoare I. de *Preda*, propune verificarea deputatilor Titu *Hațeg*, care și-a pierdut credenționalul, Petru *Cornean* și Dr. Ioan *Popovici*, cari și-au prezentat mai târziu credenționalele. Ultimului se dă și concediu pe totă durata sesiunii. — Asemenea se verifică deputații Dr. At. *Brădean*, Dr. Ioan *Șenchea*, Dr. Iancu *Mețian*, cari și-au prezentat credenționalele ulterior. Protestul contra alegerii deputatului D. George *Miclea*, nu se i-a în considerare, deci se verifică. Cât privește protestul contra alegerii din cercul Orade-Peșteș, unde a fost ales părintele *Vasile Mangra*, acesta a dat ansă la discuție mai lungă, la care a participat Dr. *Oncu*, G. *Popovici* etc. Majoritatea comisiunii face propunerea de verificare. Minoritatea cere cercetare. Se face votare și deputatul V. *Mangra* se verifică. Se pune la ordine raportul comisiunii financiare. Referentul Dr. Ioan *Mihu* prezintă mai întâiu raportul general al senatului episcopesc, care fiind tipărit nu se mai cetește. Esibite au fost 235, toate sau rezolvit: între aceleși 14 recurse. Rezolvarea lor se ia spre sciore. Punerea în aplicare provisorie a regulamentului episcopesc pentru administrarea averilor din metropolie se ia spre sciore, având la timpul seu consistoriul metropolitan a propune aplicarea lui în mod definitiv, dacă se va afla de bun. Conspectul averilor din metropolie îl află congresul încă necomplet, deci să cere continuarea culegerii datelor de avere și facerea unui sumar comparativ pe baza datelor in-curse și altcun importante și în înțelesul unui decis congresual dela 1897. Urmăz răpociuniile fondurilor metropolitane pe anii 1897, 1898 și 1899. Fiecare rațiociniu e separat după ani și aprobat de consistoriul metropolitan.

Rațiociniile se află corecte; spesele justificate și conforme bugetului și concluserul consistoriale, deci se aprobă și oficiului de cassă și consistoriului se votăză absoluturiu.

Proiectul de bud get pentru trieniul 1901—1903 și după fie-care fond asemenea se aprobă întocmai. La fondul metropolitan: spese 11.140 cor. *acoperire* 11.500 cor. (Cap. 45.669 fl. 74 cr.) La fondul general venite 6000 cor., spese 2800 cor. la fondul congresual venite 610 cor.

Fondul celor două eparchii și depositul monumentului Șaguna au numai venite. Deputatul *Cosma* propune, ca fiscalatul metropolitan să se declare post de onoare și să se ștergă remunerația de 400 cor. anual. Deputatul *Simonescu* arată și specifică agendele fiscalului; archimandritul *Musta* arată, că postul de fiscal este normat în statutul organic și în regulamentul intern și c. persoană trebuie să fie designată și însărcinată cu acel post; susține remunerația. P. Sfinția Sa părintele *Popea* sprijinește propunerea părintelui *Musta*, care se primește.

Se cetește raportul consistoriului metropolitan despre înființarea unui fond special metropolitan pentru solvirea speselor împreunate cu intrunirea congresului, astfel, ca fiecare diecesă să contribuie o cuetă pentru crearea lui. Ne putând eparchiile statori o cheie de contribuire, congresul concluda a se susține usul de până aci, ca fiecare diecesă să-și plătescă pe deputații săi. În obiectul acesta s'a încins o discuție vie. Deputatul Traian *Barzu* arată, că după sistemul de azi diecesa Caransebeșului, cea mai seracă, îndepărtată și mai mică, este mai apăsată. Ea plătește cele mai mari sume; ear la beneficii să ia de basă nrul sufletelor și așa la venite sunt scurtați Caransebeșenii; ear la spese sunt egali. Escelenția Sa metropolitul arată, cum arhidieceșca a exoperat venitele dela stat etc. și totuși ea n'a exclus diecesele surori, ci le-a împărtașit și pe ele. Părintele episcop *Popea* apără vederile d-lui *Barzu*. Deputatul cav. de *Pușcariu* accentuază, că diecesa Caransebeșului nu-i scurtată în nimic, căci are tot 30 de deputați. Ea are aceleaș drepturi în congres, ba mai multe încă, ca arhidieceșanii, căci ei concurg și la alegerea archiepiscopului nostru pe când arhidieceșca nu are la alegerea episcopului dela Caransebeș nici o ingerență. Dep. *Barzu* își precisează propunerea să se repartizeze spesele congresuale

pe numărul sufletelor. Cam 2 cr. să deie un suflet și se formează un fond suficient. Dr. *Oncu* arată că la un asemenea arunc se cere concludul singuratecelor sinode eparchiale, deaceea respinge propunerea lui *Barzu*, ca nefiind pregătită, nici studiată. Propunerea *Barzu* cade și se primește a comisiunii.

Urmăz raportul comisiunii organizătoare. Referent P. *Cuvioșia* Sa archimandritul Aug. *Hamsea*. Raportul plenului congresual fiind tipărit, nu se cetește. Adresa de condolență din incidentul tragicei repausări a Impărătesei Regine se decide a se aclude la protocolul congresului ca document istoric.

Congresul prin sculare exprimă condolența sa pentru pierderea membrilor din consistoriul metropolitan Ioan de *Leményi* și *Ieroteiu Belez*, repausați în ultimul period.

Cât privește alegerea consistoriului metropolitan comisiunea propune, ca asesorii actuali să se declare conform usului din trecut și conform unui conclud anterior de realeși și să se întregescă numai locurile vacante. Se primește. Se concluda, că adresa către înaltul guvern pentru a se institui oficiali ortodoxi români în ministeriul de culte pentru afacerile bisericii noastre, să se accludă la protocol și consistoriul metropolitan să insiste la timp oportun și pentru favorabila rezolvare și îndeplinirea acestei juste dorințe a întregei metropolii.

Cu privire la valorosul memoriu asupra înființării metropoliei, redactat de archimandritul Dr. I. *Pușcariu* referentul accentuază, că se va face ulterior propunere meritorică după intrarea raportului dela o comisiune consistorială aleasă în acest obiect, care se va întruni și va lua decisi în zilele proxime.

Urmăz raportul comisiunii școlare, prin raportorul Dr. D. P. *Barciama*, la propunerea căruia raportul școlar tipărit se ia spre sciore întreg, cu adausul, ca pe viitor datele statistice să se adane după același formular emis de consistoriul metropolitan, și nu după formulare cari variază după eparchii

Cu aceste s'a încheiat ședința la orele 12¹/₂ anunțându-se cea proxima pe Mercuri după parastatul pentru sufletul archiepiscopului *Miron*.

Ședința IV.

(Mercuri, 17 Octobrie n.)

După terminarea serviciului divin în memoria fericitului metropolit *Miron*, deputații se adună în sala de ședințe la comitat, unde în scurt timp sosesc și archiereii

Ședința se începe la orele 10 și câteva minute. President: metropolitul; notariu: N. Ivan.

Se dă cetire protocolului ședinței premergătoare, la care se fac următoarele observări. Preacuvioșia Sa archimandritul Dr. I. *Pușcariu* ar dor, ca conclusele să se aranjeze la protocol amăsurat importanței lor; la clarificările date se decide însă să rămână protocolul în această privință așa cum e. Discuție animată se încinge la punctul în care se tractăză despre verificarea deputatului vicariu episcopesc V. *Mangra*. Primul care dificultăză stilișarea concludului e deputatul Dr. *Oncu*. Văzând ore-care tendință în cuvântul „suspect“, unde — în contrapropunerea minorității comisiunii verificătoare — se tractăză despre numărul disparent de mic al preoților cari au luat parte la actul electoral, cere omiterea lui. Zice, că la înregistrarea propunerilor sau opiniunilor nu se practică înregistrarea și a motivării. Intrațceea întră în firul discursului deputatul R. *Ciorogariu* și cere și el același lucru, argumentând, că tot-așa a fost acesta la toate alegerile: preoții nu se prezintă la urnă fiind-că sunt prea îndepărtați cu parochiile lor, și apoi cuvântul „suspect“ nici nu s'a întrebuințat, ci s'a strecurat așa numai în protocol. Continuă apoi earăși Dr. *Oncu* și cere, ca dacă s'a luat motivarea la propunerea minorității, să se iee atunci și cea dela propunerea majorității comisiunii verificătoare. *Presidiul* dă informațiunea, că din partea sa încă în cursul desbaterii cestiunei s'a fost opinat, că „suspect“ să rămână afară, dar' congresul a fost pentru suscepere. Dr. *Ioan Mihu* propune omiterea. *Ioan de Preda* (minoritatea comisiunii verificătoare în această cestiune) arată, că tocmai a majorității propunere e luată cu motivare mult mai detaiată, de cât cea a minorității. Deci în această privință, dacă încupe discuție de inegalitate, atunci tocmai a sa propunere

e scurtată în acest drept. E chiar rațional, de altcun, ca o propunere ore-care nu fie motivată, căci a face propuneri așa numai din bun senin, fără nici un motiv acceptabil, nu e lucru cu reson. În fine notariul I. *Pinciu* respinge insinuarea ca-și-cum ar fi suscep în protocol această espresiune având vr'o tendință ore-care, ci a suscep' o pentru-că de fapt s'a întrebuințat din partea propunătorului *Mai* declară, că la facerea și stilișarea protocolului a fost condus numai de dorința de a reda cât se pôte mai exact cursul desbaterilor. După acestea congresul decide omiterea cuvântului „suspect“. Deputatul P. *Cosma* cere să se rectifice stilișarea unde e vorba de propunerea sa cu privire la onorarul fiscalului consistorial, în sensul, că „onorarul să se casseze, ne-având fiscalul agende, ear' în cât postul s'ar susțină, să se considere drept post de onoare“. Se primește. După acestea protocolul se verifică.

Presidiul anunță, că deputatul I. cav. de *Seracin* cere concediu pe întregă sesiunea. — Se dă.

Presentă raportul delegațiunii congresuale în cauza despărțirilor ierarhice. — Se transpune comisiunii organizătoare.

Urmăz referadele comisiunilor.

Comisiunea bisericăscă prin raportorul Dr. L. de *Leményi* (president I. *Papiu*) raportează asupra raportului general al senatului bisericăsc și propune, ca raportul fiind tipărit și distribuit deputatilor, să se absteie de la cetirea lui. — Se primește. În special: pct. I. despre actele întrate la consistoriu și rezolvite, și despre numărul ședințelor, — se ia la cunoștință; pct. II. referitor la datele statistice despre poporațiunea metropoliei, — spre știire, cu recercarea pentru consistoriu: să iee măsuri pentru rectifierea lor conform stării faptice și să procedă conform îndrumării cuprinse în concludul Nr. 71 din 1886 cu privire la starea morală. Deputatul Dr. *Gall* propune, ca consistoriul să lucreze cu toate mijlocele întru împedecarea și stîrpirea căsătoriilor nelegiute și în această privință *presidiul* să facă reprezentație la guvern. — Se primește.

Cu privire la cestiunea cunlicațiunii clericilor comisiunea, având în vedere conclusele congreselor anterioare și împrejurarea, că prin întregirea dotațiunii preoțești de la stat o pedecă a rezolvării acelor concluse e în mare parte delaturată, propune: consistoriul să execute conclusele cestionate și la proxima sesiune să raporteze despre esecutarea lor.

Preoții militari. Cestiune care mai mult a pasionat discuțiile ședinței de azi, a fost *memorandul capelanilor militari*, cunoscut din publicațiunile ziarelor. Comisiunea s'a convins că sunt în el puncte gravaminose cu privire la situația capelanilor gr.-or. în raport cu capelanii celorlalte confesiuni. Totuși nu pôte nega, că în timpul din urmă situația lor a devenit ceva mai mulțămitoare, între altele, au fost scoși de sub disciplina clerului militar catolic ei puși sub disciplina autorității lor ierarhice. Considerând însă, că până la deplina egalizare cu poziția celor de alte confesiuni mai este mult de îndreptat, comisiunea propune, ca Ven. Cons. la timpul oportun să facă în acest scop demersurile de lipsă la locurile competente.

Dr. *Gall* deslușește pe larg afacerea, enumerând îmbunătățirile ce s'au făcut până acum. Spune, că la întreprinerea sa în delegațiuni pe baza *memorandului* din 1881, ministrul de războiu a promis îmbunătățirea situației și în adevăr s'au și făcut deja unele, de es. s'au îmbunătățit salariile, s'au creat două categorii de capelani, cl. II. și cl. I., și s'a creat și un post de protopresbiter militar. S'ar mai fi satisfăcut și altor postulate, căci — după cum e convins vorbitorul — bunăvoiața din partea ministrului nu lipsește; să nu se trecă însă cu vederea faptul, că la toate acestea au rol și spesele. Nu sunt bani. În fine, pe baza convingerii ministrului de războiu și a cercurilor conducătoare recomandă spre primire propunerea comisiunii, însă cu omiterea latitudinii cuprinse în frasa „la timpul oportun“, având consistoriul să facă numai de cât demersurile necesare.

P. *Cosma* mâncând dela împrejurarea, că în raport se vorbește despre capelanii gr. or. în general, cere să se spună că gr. or. români.

P. *Rotariu* află, că în *memorandul* cestionat nu e vorba de sôrtea individuală a

capelanilor acum în funcție, ci de interesele și drepturile bisericești. Consideră acest memorandum ca advertisement, atragerea atenției autorității și advertiștii pentru a reclama la locurile competente egalindreptățirea confesională bisericească și în armată. Alt gravamen e, că în raport cu contingentul de soldați români gr. or. avea prea puțini capelani. Primește propunerea comisiei, dar' nu pe baza motivelor aduse de ea, ci pe baza postulatului egalindreptățirii confesionale. În acest sens face următorul aditament:

Ven. Consistoriu metropolitan se stăruiește la realizarea egalei îndreptățiri bisericești-confesionale în statul militar, la înmulțirea numărului preoților militari gr. or. rom. și la organizarea lor.

Mangra: Comisiunea nu a indicat motivele, pentru-că a crezut, că consistoriul va ști afla însuși modalitatea cea mai potrivită spre a întreprinde la locurile competente.

Presidiul arată, că situația nu e tocmai așa de tristă, cum o descrie memorandumul; nici reformații nu stau mai bine; singuri preoții rom. catolici sunt favorizați, dar' se nu se scape din vedere, că aprăpe toți capii trupelor sunt catolici, ear' soldații catolici sunt 200 și atâtea mii, față cu 25.000 de ai noștri.

Ciorogariu: Să se facă imediat reprezentate. Să se precizeze emanciparea completă a capelanilor noștri de sub jurisdicțiunea altor confesiuni. Trebuie să cerem înmulțirea capelanilor, căci nazarenismul, socialismul străbate în popor prin soldații re'ntorși de la miliție. E lipsă deci, ca fiecare garnisonă să-și aibă capelanul său, căruia să i-se deie ocaziuni cât de dese pentru a catechisa și moraliza soldățimea. Atinge inegalitatea între respectarea sărbătorilor mozaice și a celor gr.-or. Autoritățile bisericești să ceară și pretindă aceeași respectare și pentru sărbătorile noastre.

Oncu propune:

Consistoriu metropolitan se însărcinează să continue pașii deja făcuți în această privință, și în general să stăruie pentru recunoșterea bisericești noastre autonome gr. or. române pe întreaga linie și în toate direcțiunile, independentă însă totodată punându-se pe picior perfectaminte egal cu celelalte confesiuni în toate afacerile spirituale-religioase ale armatei, și pe această basă în special să solicite, ca în armată să se aplice preoții militari de rel. gr. română și de toate gradurile în număr corespunzător cu contingentul soldaților de confesiunea noastră din armată, și în fine tot pe această basă și pentru acest scop să stăruie, ca să se institue earăși dintră fiii bisericești noastre și organele de lipsă atât în ministeriul de război, cât și pe lângă singuraticile corpuri de armată.

S. Damianu consimte cu espunerile lui Oncu, deosebi cu ale lui Rotariu și insistă mai ales asupra gravamenului, că prin un ordin recent al ministrului de război catechisarea elevilor gr.-or. ai școlilor de cadeti are să se facă în limba germană, precând până acum se făcea în limba română. Sealătură la propunerea deputatului Dr. Gall, căci „nu e bine să se amâne chestiuni atât de grave ad calendas graecas“, la care face următorul aditament:

Măritul Consistoriu Metropolitan se însărcinează a face fără amânare cele necesare la locurile competente, ca în toate școlile militare, unde se află elevi de confesiunea gr. or. și naționalitatea română, catechisarea să se facă numai în limba română, ear despre rezultatul obținut să raporteze în proxima sesiune congressională.

Dr. Brădian propune:

1. Să se institue posturi de cantori pe lângă preoții noștri militari, cari cantori să fie denumiți dintre preparanții cu rangul de sublocotenenti.

2. Să se avanseze și dintre preoții noștri unul la rangul de protopop.

3. Consistorele să recomande la posturile vacante militare preoți căsătoriți.

4. Respectarea sărbătorilor noastre gr.-or.

5. Să se voteze mulțumită protocolară Ilustr. Sale Dlui Dr. Iosif Gall, pentru bunăvoința cu care a fost față de clerul nostru român gr.-or. în Delegațiuni.

Epp. Goldiș e de părere, ca preoțimea să fie provocată prin circularii a se interesa de respectarea sărbătorilor și a cere dela comandantă trimiterea soldaților la biserică.

În același sens vorbește și epp. Popea, care spune, că a cerut în scris dela comandant respectarea și a primit răspuns favorabil.

V. Damian: Să se preciasăm însărcinarea ce vom să o dăm consistoriului. Prin primirea óre-căreia dintre numeroasele propuneri acesta nu se face, având fie-care câte ceva ce în celelalte nu este. Propune deci să se dea comisiei toate propunerile, pe baza cărora în ședința proxima să se presinte o propunere combinată.

Mai vorbesc: propunătorul Dr. Gall și raportorul Dr. Leményi. La votare se primește propunerea comisiei cu modificarea, ca „timpul oportun“ să se omită.

Comisiunea organizătoare prin raportorul A. Hamza raportază asupra raportului consistorial despre noua arondare a protopopiatelor din archidieceasă. — Se aprobă.

Comisiunea școlară prin raportorul Dr. Barcianu raportază asupra raportului consistorial despre grădinile școlare, catedrele de economie dela institutele pedagogice, calificarea învățătorilor și plan de învățământ uniform pentru întreaga metropia. Raportorul după un frumos discurs, ascultat cu mare atențiune din partea întregului congres, face propuneri primite unanim, pe cari le vom da întregi în numărul următor.

Ședința se încheie la orele 12^{1/2}, anunțându-se proxima pe Joi la orele 10 a. m.

Conferențele învățătoresci.

Convocare.

Conform Venerabilului cerculariu consistorial din 13 Septembrie a. c. Nr. 8448 școlariu, și a prescrierilor din instrucțiune pt 2. convoc prin acesta pe toți d. d. învățători și învățătoare aparținători cercului conferențial „Mediaș“ ce se compune din protopresbiteratele: Sighișóra, Mediaș și Țer-nava, la conferențele învățătoresci ținându-se în edificiul școlii noastre din Mediaș la 21, 22, eventual și 23 Octombrie a. c. cu următoarea programă:

- Servitiul divin cu invocarea duhului sfânt la 21 Octombrie a. c. 7 ore a. m. în biserică din Mediaș, la care toți membrii conferenței sunt poftiți a lua parte.
- Deschiderea conferenței prin comisariul consistorial.
- Alegerea notarilor și a verificătorilor.
- Constatarea membrilor prezenți și absenți.
- Cetirea cerculariului consistorial dtto 13 Septembrie a. c. Nr. 8448 Școl.

Pertractarea temelor:

- „Viața arhiepiscopului și metropolitului Andreiu baron de Șaguna“, — cu despărțământul al VI. Disertatiune, elaborator George Cociș, învățătoriu în Ferihaz.
- Noțiunea „Limba“, — elaborator Ioan Popa învățătoriu în Bidacutul român.
- „Prelegere practică din Geometrie cu despărțământul al IV cu un plan de edificiu“, elaboratori: — Ioan Șiller învățătoriu în Păucea și Vasiliu Langa învățătoriu în Dêrlos.

- Prelegere practică din istoria naturală (zoologie) „Vaca“, — elaboratori: Vasiliu Suciu și Iuliu Holder învățători în Sighișóra.
- „Sala de învățământ“, — temă practică în limba magiară, — elaborator: Ambrosiu Stoicovici învățătoriu-diriginte în Sighișóra.

Sighișóra, 22 Septembrie 1900.

Comisariul consistorial.

Dimitrie Moldovan,
protopresbiter.

Un apel de actualitate.

„Deșteptarea“ în numărul sosit azi publică la loc de frunte un apel al damelor române din Cernăuți pentru sprijinirea colectivei întreprinse în favorul casei naționale a Românilor bucovinieni. Noi încă plănuiam înființarea unei case naționale cu muzeu național istoric și etnografic. Sunt mai bine de cinci ani de când s'a hotărât înființarea, și încă tot n'am ajuns mai departe de începutul începutului. Semn de nu prea laudabilă insuficiență națională. S'a esoperat

în acest scop și arangierea unei toterii de efecte. Desfacerea losurilor, întră cele trei milioane de fi ai lui Traian (!), numai îmbrucurăto-re nu se pòte numi. Semn earăși de — entusiasm și zel românesc întru spriginierea scopurilor noastre culturale naționale.

În fața acestei indolențe a noastre ce frumos exemplu de insuficiență ne dau damele române din Bucovina! În ajunul campaniei electorale pentru dieta imperială damele române au lansat apeluri cătră surorile lor, îndemnându-le să facă us de influința ce o au asupra soților, fraților și cunoscuților lor, pentru a-i îndupleca să voteze la alegeri numai pe candidații ai partidului național. Ear' acum un alt apel în causa colectei întreprinse în favorul casei naționale.

Lua-vom óre învățatură și noi din exemplul acestor adevărate dame române. Dăm în cele următoare apelul:

Surorilor!

În ajungerea scopurilor acum stăpânitoare s'a schimbat rolul femeii, a eșit din marginea înguste ale trecutului. Azi femeia cooperează în viața publică alături cu bărbatul, cu mâna măestră, cu spiritul sprinten, cu inima caldă.

Bătut de grelele vremuri, bărbatul taie calea sorții proprii, și a familiei sale. Paterile lui se istovesc în munca zilnică. Puțin timp îi prisoșese pentru binele comun.

Lăgân glorios al românismului e Bucovina. Noi, frântură mică de popor în mijlocul altor popóre, avem nevoie de inimi generóse, suflete calde, puteri oțelite. Neam mic — spre a trăi și înflori pe pământul străbunilor și al nostru, mare trebuie să ne fie caracterul, neînfrânt curajul, de fier să ne fie voința.

În lupta pentru traiu purtată de neamul ale cărui fiice suntem, noi femeile române avem un rol însemnat.

Când inimile devin reci și nepăsătoare, noi se dăm caldură și însufiețire. Când pericolul se apropie cu valuri mari asupră neamului, femeia română fie stâncă de granit, în care să se frângă primejdia. La porniri nobile noi se fim îndemni a ajuta. Ear' când în rëndurile proprii se va furia moleșag și șovăire, glasul nostru blând stăruitor se zică: nu e bine, nu se pòte.

O creațiune mândră și mult dorită este „Palatul național“, urzită de „Soc. pentru cultura și literatura română din Bucovina“. El va fi casa comună a neamului nostru, martor și monument al existenței noastre.

Noi femeile române, a căror virtute de capitenie este grija de casă, putem sta nepăsătoare față de casa neamului nostru pe pământul părinților noștri? Inima ne tresăltă de bucurie, că o dorință atât de generală, frumoasă și nobilă a devenit realitate. Creațiunea pretinde jertfe mari, colecte bogate.

Va fi un semn împunător al nobleței noastre, al caracterului generos trăitor în poporul român, va fi o afirmare puternică a voinței neamului nostru de a trăi pe pământul moștenit, când „Palatul național“ va fi înzestrat cu toate mijlocele de cari are nevoie.

Văzându-l în picioare, falnică ne va fi inima și dulce ne va fi eugetul când ne vom gândi că copiii și nepoții ne vor binecuvânta pentru această moștenire, ce le vom lăsa ca simbol și pildă de a-și iubi națiunea și a jertfi pentru neam.

Surorilor! Stăruiti cu totă influența de care dispuneți, ca colectele să se facă repede și bogate.

NOUȚĂȚI

Serata „Casei Naționale“. De seară petrecere mare și alésă la „Gesellschaftsbaus“ arangiată de biroul Loteriei Casei Naționale cu conlucrarea domnișórelor române din Sibiiu. Lată programul ei:

Musica militară a regimentului de infanterie Nr. 2 va cânta între orele 8—11 piesele: „Hora Sinaii“ Marș de Mazalik; Onvertură la opera „Das Nachtlager in Granada“ de Kreutzer; „Postilionul amorului“ vals de Ivanovici; Fantasie din opera, „Hoffmann's Erzählungen“ de Offenbach; „Tu dormia“, cântec de Villacreos; „Cântecul favorit al regiunei României“ de Opincariu; Fragmente din opereta „Frumósa din New-York“ de Kerker. „România“ polca mazur de Gaudin. „Extrase din toate operetele lui Ioh. Straus“, potpouri de Schlögel.

După concert urmăză dans. Un număr mai mare de domnișóre, îmbrăcate în costum național, vor instala cu această ocaziune un buffet în localitățile cofetăriei și o cafea în sala mare, care se va împodobí cu o decorațiune splendidă. În localitățile restaurațiunii, deasemenea decorate, se vor servi din partea restauratorului, mâncări calde, bere și vinuri.

Nu dubitam, că petrecerea va fi una dintră cele mai splendide, ear' óspeții cari o vor cerceta, vor duce suvenirii plăcute de la „petrecerea Casei naționale“.

Exemplu demn de imitat. Din o epistolă mai lungă extragem următoarele:

Onorate Dle Redactor!

În urma laudabilei inițiative, pe care am cetit-o în câți-va din numerii „Telegrafului Român“ din anul trecut, precum și îndemnat de argumentele auzite cu ocaziunea ultimei noastre conveniri: astu de bine a-ți pune în alăturare sub. / la dispozițiune suma de 50 coróne drept contribuire la fondul proiectat pentru trebuințele clerului din archidieceasă, dorind, ca toți preoții să accepteze idea dea contribui anual anumite procente din venitele parochiale, la acel fond, ca astfel și noi, generațiunea actuală, să ne putem mândri a fi întemeiat un fond și a nu aștepta toate delafondurile întemeiate de înaintași și de noi nimic.

Certeje la 30 Septembrie 1900 al dtale stimator Costantin Cotișel, paroch ortodocs-român.

Himen. Din Caransebeș ni se vestește căsătoria dşórei Iuliana Iovescu, fostă învățăto-re în Seliște, cu Alexandru Bufan, funcționar la direcțiunea căilor ferate ces. reg. de stat din Stamislau (Galiția). Actul cununiei religiose s'a celebrat cu mare solemnitate Duminecă (14 Octobrie n.) în catedrala din Caransebeș.

Loteria „Casei Naționale“. (Mu-seul național al Românilor din Transilvania) 1 câștig principal în valóre de Coróne 10,000, 1 câștig principal în valóre de coróne 3,000, 3 câștiguri principale în valóre de câte coróne 1000, etc. etc. la olaltă 219 câștiguri în valóre totală de 25,000 coróne. Tragerea la sorți se va face irevocabil la 20 Octobrie 1900 st. n. 1 Bilet de loterie 1 corónă. Bilete de loterie se pot comanda cu mandat postal la Biroul Asociațiunei în Sibiiu (Nagyszben) str. morii Nr. 8.

† Ioan Mihăilă. Vineri nóptea spre Sămbătă a răposat în Romoșel vrednicul credincios al bisericii noastre, primariul Ioan Mihăilă, unul dintră fruntașii poporului din jurul Orăștiei. În mormântarea i-s'a făcut Duminecă după amiazi prin ppresbiterul tra-tual Vasile Domsa, asistat de preoții Daniil și Andreiu din Căstău, Botean din Biniș, Basarab și Tilecea din Vaideiu, Basarab din Romos, și Roman din Romoșel. A participat public numeros din întreg cercul Orăștiei. Au ținut cuvântări funebreale ppresbiterul V. Domsa și alesul capelan în Romos clericul Adam Basarab.

Glumele lui de Wett. Generalul De Wett, care atât de genial conducea lupta guerillică în contra óstei lui Roberts în Transvaal, și căruia numai de două-ori i-s'a vestit mórtea în gazetele engleze, în greul luptei cu formidabila putere armată a Englezilor mai avea și umorul de a face glume cu dușmanul. Astfel pe timpul când lordul Methuen îl urmăria în ruptul capului ajunge la o taberă a Burilor, care i-se părea în durmire; numai un soldat de pază stătea în fața unui cort, în care a bună seamă era comandantul. Methuen dă ordin de atac și haid' cu asalt pe taberă. Acolo nu era nimenea. Soldatul de pază era o ciuhă, având afișată pe pept scrisórea: „Cucerind corturi escelente de la óstea engleză, permite-mi să-ți donez dtale pe aceste vechi și gole. Scuză, că nu te-am așteptat, dar' preste doi ani poți veni earăși pe aici.“ Altdată taind sirma liniie de Heidelberg și încopcindu'o cu aparatul seu telegrafic prindea toate telegramele adresate lui Roberts. Astfel, generalul Hunter, trimis să prindă pe De Wett, a telegrafat lui Roberts: „Sunt pe urma lui De Wett. Cer întăriri“. De Wett în locul acesteia trimite lui Roberts: „Nu e lipsă să trimiți întăriri, am prins pe De Wett cu 5000 ómeni ai lui“. În cartierul general din Pretoria era mare bucuria pentru „prinderea“ generalului bur; se 'ncinsese un ban-chet strașnic, dar' în zori de zi, când toți era căușiți de benchetire, sosesc o altă telegramă, acum din Bloenfontein, de următorul cuprins: „Ajutor grabnic; Hunter strămorat réu de óstea lui De Wett“.

Posta Redacțiunei

Raportor în G.: Din manuscrisul nu s'a eliminat nimic, nu s'a adaugat nimic afară de cele două vor-biri. Întregirile cerute nu sunt de așa mare importanță, ca să mai revenim.

La „rectificarea“: Procede pe calea indicată în „rectificare“. Noi nu avem nici spațiu în ziarul nostru, dar' nici voce să deschidem respectivelor cale pentru ulterioare bălăcăriri. Te-ai putut convinge însuși, că față de ómenii aceia numai o cale îți stă deschisă pentru a-i aduce la reson. Pentru ocazială șițire mulțamim. Mai curénd nu i-am putut face loc,

Nr. 282—1900.

[203] 1—3

Concurs

Prin această se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ pentru ocuparea posturilor de parochi în următoarele parochii de clasa a III-a:

1. Bărești cu filia Săcel, 2. Sânpetru cu filia Urciu, 3. Baia lui Craiu cu filiile Cerna și Toplița, 4. Ruda cu filiile Plop, Poenița-Voinei și Vălariu.

Emolumentele împreună cu fiecare post sunt cele fasonate în côlele pentru întregirea salariului dela stat.

Concurenții se-și așternă cererile lor conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul indicat, de unde se pot trage informațiuni mai detaliate.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Hațegului în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Hațeg în 2 Octobrie 1900.

Titu V. Ghiaja
protopresbiter.

Nr. 710/1900

[199] 2—3

Concurs

Infintându-se al treilea post de învățătoriu la școlă confesională gr. or. română din Sebeșul-inferior, protopresbiteratul Avrigului, pentru întregirea acestui post prin această se scrie

concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

a) salariul anual de 600 cor. și anume 460 cor. din ajutoriul dela stat, eară 140 cor. din cassa bisericeii;

b) relut de cuartir și lemnele necesare pentru foc.

Doritorii de a ocupa acest post se-și subșternă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului (posta Avrig, Felek, Szebenvármegye) până la terminul susindicat.

Avrig, 12 Septembrie, 1900.

In conțelegere cu comitetul parochial. — Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului.

Ioan Căndea
protopop.

Nr. 567/900

[201] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători din comunele mai jos înșirate se scrie nou concurs cu terminul până în 15/28 Octobrie a. c.

1. Pentru postul învățătoresc din Mogoș-Mămăligani cu salariu de 600 cor., cuartir, grădină și lemne.

2. Pentru postul învățătoresc din Șasa cu salariu de 600 cor., cuartir, grădină și lemne.

Doritorii de a ocupa unul din acestea posturi au se-și așternă cererile concursuale instruite cu documentele recerute de normele din vigoare la subsemnatul oficiu până la terminul indicat.

Ofenbaia, în 22 Septembrie, 1900.

Oficiul protopresbiteral români gr. oriental.

Ioan Danciu
protopresbiter.

Nr. 254/1900.

[202] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan în comuna bisericăscă gr. or. de clasa a III-a Neagra de jos din protopresbiteratul Câmpenilor se publică concurs, la decusul comitetului parochial, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din venitele parohiale.

Doritorii de a ocupa acest post se trimită cererile lor concursuale cu documentele necesare în terminul deschis la oficiul protopresbiteral gr. or. din Câmpeni.

Câmpeni, 30 August, 1900.

Romul Furdul
protopop.

Nr. 528—900

Nr. [197] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III Ponor, protopresbiteratul Lupșei, se scrie concurs cu terminul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post de paroch sunt cele fasonate în tabela B. pentru întregirea venidelor dela stat și lemnele trebuincioase te foc.

Doritorii de a reflecta la acest post, se așternă suplicele concursuale instruite în sensul regulamentului pentru parohii și a stat. org. la subsemnatului oficiu în terminul deschis.

Dela concurenți se recere ca înainte de alegere în vre-o Duminecă ori sârbătore se se prezenteze pentru ași dovedi desteritatea recerută în chemarea lor și a face cunoscintă cu poporul și cu referințele locali.

Oficiul protopresbiteral al tract. Lupșei în conțelegere cu comitetul parochial.

Ofenbaia, în 26 August 1900.

Ioan Danciu
protopresbiter.

Din Tipografia și librăria archidiece- sană, Sibiuu, se poate procura

Din vremuri apuse,

de Iudita Secula n. Truța.

Broș. à 50 cr.

Icone sfinte.

Mărimea în Cm.	fôrte fine					fine					simple:				
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/68	55/63	63/79	74/100
	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.	C. b.
Adormirea Maicei Domnului .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Archangelul Michail .	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Gavril .	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Apostol fiecare .	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Bunavestire .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Domnul Christos .	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Nașterea Domnului .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Botezul .	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Fuga la Egipt .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Iisus în biserică (12 ani) .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
La nunta din Cana .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Iisus pe mare .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
„ invie pe Lazar .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Schimbarea la față .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Iisus în muntele Maslinilor .	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
„ pe cruce .	35 —	40 60	51 80	70 —	89 60	23 10	25 90	40 60	49 —	65 80	12 60	14 —	16 10	23 80	32 20
Punerea în mormânt .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Invierea .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Inălțarea .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Floriile .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Tăierea împrejur .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Constantin și Elena .	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Sfântul Dumitru .	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
„ călare .	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Evangelist fiecare .	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Sfântul George .	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
„ călare .	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Inălțarea sântei cruci .	35 —	40 60	51 80	70 —	89 60	23 10	25 90	40 60	49 —	65 80	12 60	14 —	16 10	23 80	32 20
Ilie prorocul .	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
„ în car de foc .	35 —	40 60	51 80	70 —	89 60	23 10	25 90	40 60	49 —	65 80	12 60	14 —	16 10	23 80	32 20
Ioan în pustie .	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Maica Domnului .	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Sfântul Nicolae .	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Nașterea Maicei Domnului .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Petru și Pavel .	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Pogorîrea Duchului sfânt .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Simeon .	28 —	33 60	42 —	56 —	70 —	18 20	21 —	30 80	39 20	56 —	9 80	10 50	11 40	19 60	26 60
Sfânta Treime .	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40
Tăierea capului S-tului Ioan .	35 —	40 60	51 80	70 —	89 60	23 10	25 90	40 60	49 —	65 80	12 60	14 —	16 10	23 80	32 20
Nașterea S-tului Ioan Botez .	39 20	44 80	58 80	81 20	106 40	26 60	29 40	46 20	56 —	72 50	14 —	16 10	18 20	26 20	30 40
Arch. Michail și Gavril .	30 80	37 80	46 20	61 60	78 40	20 30	23 10	35 —	43 40	60 20	11 20	11 90	14 —	21 70	29 40

Cina cea de taină și 40 Mucenici, după comandă, dela 40 corône în sus fôrte fine, 30 corône fine, ér simple 18 corône. — Aier (pentru Paști), fine de tot 39-20—117.60 corône, fine 29.40—89.60 corône, simple 21—67.20 corône, mărimea 55/68, 63/79, 74/100, 82/120, 110/140 cm.

Prețurile sunt socotite la icône pictate pe pânză, primește însă Librăria și comande pentru icône pe lemn, tinichea, aluminium, porțelan și lamele de aramă, pentru iconițe de iconostas, prapore, portrete cu prețurile cele mai moderate, tôte executate după cum se cere, ba spre înlesnire deja de mai mulți ani lifieră rame pentru icône, iconițe, portrete etc. pe lângă cele mai favorabile condițiuni.

**Librăria Tipografiei archidiececane
Sibiu.**